

کد پیگیری: ۲۰۰۸۲۲۷

ما شاء الله

www.ketab.ir

راهنمای عملی نگارش و اجرای برنامه مدرسه

درسنامه‌ای برای طراحی، اجرا و مراقبت از برنامه‌های مدرسه و برنامه‌های درسی

نویسندگان:

دکتر حیدر تورانی (عضو هیئت علمی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش)،

دکتر مرتضی مجدفر (پژوهشگر مسایل آموزشی و مؤلف و مترجم آثار ویژه معلمان و مدیران)،

محرم نقی‌زاده (پژوهشگر مسائل مدرسه‌ای و مدیرعامل موسسه مدارس یادگیرنده مرآت)

سرشناسه	:	تورانی، حیدر، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور	:	مدارس یادگیرنده مرآت، راهنمای عملی نگارش و اجرای برنامه مدرسه/ نویسنده حیدر تورانی، مرتضی مجدفر، محرم نقی زاده.
مشخصات نشر	:	تهران: موسسه مدارس یادگیرنده مرآت، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۸ ص.
شابک	:	978-622-99021-0-3
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	برنامه ریزی راهبردی
موضوع	:	برنامه ریزی آموزشی
شناسه افزوده	:	مجدفر، مرتضی، ۱۳۴۲-
شناسه افزوده	:	نقی زاده، محرم، ۱۳۵۴-
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ ۴م/ت/۲۸/HD۳۰
رده بندی دیویی	:	۶۵۸/۴۰۱۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۰۹۷۶۵۷

مدارس یادگیرنده مرآت

ناشر	:	مرآت
مؤلفان	:	دکتر حیدر تورانی، مرتضی مجدفر، محرم نقی زاده
صفحه آرای	:	نرگس گودرزی
طراحی جلد	:	افسانه فرزانه نیا
لیتوگرافی	:	اندیشه برتر
چاپ و صحافی	:	اندیشه برتر
نوبت چاپ	:	اول، ۱۳۹۷
تیراژ	:	۲۰۰۰
قیمت	:	۳۰۰,۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی مرآت

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، ابتدای خردمند شمالی، ساختمان شماره ۸۰
 تلفن: ۰۲۱-۸۵۶۷۰ پیامک: ۰۲۱۸۵۶۷۰ پایگاه اینترنتی: www.meraat.ir

نمایشگاه مرآت

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان تجاری ناشران، پلاک های ۲۷۵ و ۲۷۷
 تلفن: ۸-۶۶۴۷۵۱۰۷

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه کپی برداری یا نقل مطالب بدون اجازه کتبی ناشر پیگرد قانونی دارد.



۵	مقدمه ناشر
۶	کتاب دوره (دوره آموزش الکترونیک این کتاب)
۷	مقدمه مؤلفان
۱۱	چگونه این کتاب را بخوانیم؟
۱۲	نقشه مفهومی
۱۵	فصل ۱: سرآغاز سخن
۱۶	از نظریه تا کاربرد
۲۰	مبانی و اصول مدیریت مدرسه
۲۳	مبانی و نظریه‌های مدیریت
۴۰	آموزش و پرورش کیفی جامع
۴۳	مدیریت آموزشی
۴۸	منابع سرآغاز سخن
۴۹	فصل ۲: گام‌های آغازین برنامه‌ریزی
۵۰	از کجا شروع شد؟
۵۲	نگرش‌های مان را بهبود بخشیم!
۵۴	احکام و عناصر نگرشی حاکم بر برنامه‌ریزی راهبردی و عملی مدرسه
۵۹	فصل ۳: مفهوم برنامه‌ریزی
۶۰	درآمد
۶۲	برنامه‌ریزی راهبردی مدرسه در یک نظام رسمی
۶۳	مسئله‌های اصلی مدرسه ما کدام‌اند؟
۶۴	از چه چیزهایی در «برنامه‌ریزی راهبردی مدرسه» پرهیز کنیم؟
۶۵	داده‌های قابل استناد در «برنامه‌ریزی راهبردی مدرسه»
۶۷	فصل ۴: الگوی مفهومی و نظری برنامه‌ریزی
۶۸	درآمد
۷۱	نقشه راه در برنامه‌ریزی راهبردی مدرسه
۸۲	معرفی برخی فنون و روش‌های مؤثر در ارتقای کیفیت مدرسه
۱۰۱	فصل ۵: دو کارگاه آموزشی مکتوب
۱۰۲	کارگاه آموزشی شماره ۱
۱۱۱	کارگاه آموزشی شماره ۲
۱۱۹	فصل ۶: قاعده‌ها و دقت‌ها
۱۲۰	قاعده‌ها و دقت‌های ناظر بر برنامه‌ریزی راهبردی مدرسه (یازده بابسته یک برنامه خوب)
۱۲۲	چند نکته قبل از ورود به مباحث عملیاتی تر (معیارهای برنامه موفق و مؤثر)



۱۲۳

فصل ۷: ابزارهایی برای برنامه‌ریزی

۱۲۴

سندهای بالادستی پیش‌نیاز تدوین برنامه سالانه و نیز تقویم اجرایی

۱۳۲

فرم‌های کاربرد در کنترل و صیانت از برنامه مدرسه و برنامه‌های درسی

۱۵۰

چگونه برنامه سالانه بنویسیم از زاویه‌ای دیگر!

۱۵۲

نکات و زمینه‌های قابل تأمل در برنامه‌ریزی مدرسه و تدوین برنامه راهبردی آموزشگاه

۱۵۶

این‌ها جزو مهم‌ترین وظایف مدیران و تیم مدیریتی مدرسه است

۱۶۶

ارتباط برنامه درسی هفتگی با برنامه راهبردی مدرسه و چند نکته درباره آن

۱۷۵

ارتباط طرح درس با برنامه سالانه

۱۷۸

بنج مارکینگ یا الگوگیری از دیگران

۱۸۹

واژه‌نامه تخصصی تدوین برنامه سالانه مدرسه

۱۹۷

پیوست‌ها و منابع

۱۹۸

در ۴۵ روز طلایی پایان سال تحصیلی این ۲۰ روش را فراموش نکنید

۲۰۵

منابع

۲۰۷

مجموعه کتاب‌های مدارس یادگیرنده برای مدارس یادگیرنده

www.ketab.ir



باسمه تعالی

● مقدمه ناشر

«جهانی فکر کردن و منطقه‌ای عمل کردن» یا «کلان فکر کردن و جزئی عمل کردن» عبارت نغزی است که کمابیش آن را شنیده‌ایم. تفکر به اطلاعات نیاز دارد و فکر کردن بدون اطلاعات همان‌قدر ناصواب است که اطلاعات بدون فکر. برای اینکه جهانی فکر کنیم، به اطلاعات جهانی نیاز داریم. در مسیر تفکر راهبردی، داشتن تصویری از کل بسیار اهمیت دارد. کسانی می‌توانند راهبردی بیندیشند، برنامه‌ریزی کنند و به عمل برسند که تصور مناسبی از کل داشته باشند. هر جزئی باید بتواند خود را در کل بازتعریف کند. بر این اساس، کسب مهارت ادراکی برای معلمان، مدیران و تصمیم‌سازان به منظور دستیابی به تصویری شفاف از کل، اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. این کتاب با هدف کمک به مدیران سطوح گوناگون آموزشی اعم از مدیران مدارس و سایر سطوح تصمیم‌گیرنده در آموزش و پرورش و تصمیم‌سازان به کلان فکر کردن و ایجاد و تقویت مهارت ادراکی در آنان اطلاعاتی را در اختیار مخاطبان قرار می‌دهد. با امید به اینکه عاملی باشد برای ایجاد تصویری کلی و نگاهی دقیق به مسائل آموزش و پرورش کشورمان.

موسسه مدارس یادگیرنده مرآت در مسیر «انتخابی از مدارس کشور» و تحقق رسالت «ایجاد موقعیت‌های یادگیری روزآمد، مناسب و در دسترس برای تمامی ذینفعان نهاد آموزش و پرورش به منظور بهبود توسعه انسانی کشور»، به منظور دانش‌افزایی نیروی انسانی مدارس و افزایش مهارت ادراکی آنان و حرکت از حوزه نظری و رویکرد به حوزه روش و تکنیک، اقدام به انتشار مجموعه کتاب‌های «مدارس یادگیرنده» کرده است.

کتاب حاضر با توجه به اهمیت توانمندسازی مدیران کشور، افزایش صلاحیت‌های حرفه‌ای آنان، در موسسه مدارس یادگیرنده مرآت به زیور طبع آراسته شد. تألیف این کتاب که حاصل تلاش آقایان دکتر حیدر تورانی، دکتر مرتضی مجدفر و محرم نقی‌زاده است، به‌عنوان کتابی در حوزه نظر و عمل در اختیار مدیران و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت کشور قرار گرفته است تا آنان را در فرایند رهبری اثربخش در جهان امروز یاری نماید. ناشر ضمن تشکر از مؤلفان این اثر امیدوار است این کتاب یاریگر مناسبی برای مدیران مدارس کشور در فرایند مدیریت و رهبری مدارس و افزایش صلاحیت‌های حرفه‌ای آنان باشد.

در پایان، شایسته است به‌منظور توجه به اسناد بالادستی در تولید این گونه کتاب‌ها، دو راهکار از سند تحول بنیادین را یادآوری کنیم:

راهکار ۲-۲۲: ایجاد سازوکارهای لازم برای تربیت و نگهداشت مدیران و راهبران آموزشی و تربیتی و تلاش برای افزایش ثبات مدیریت در مجموعه نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی.

راهکار ۳-۲۲: طراحی و اجرای الگوی بالندگی شغلی- حرفه‌ای برای منابع انسانی

راهکار ۴-۲۲: انجام مطالعات راهبردی آینده‌نگر در آموزش و پرورش و تدوین برنامه‌های آینده‌پژوهانه و اجرای آن با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط در آموزش و پرورش.

امید است این کتاب گامی در مسیر عملیاتی کردن راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش کشورمان و حرکت به‌سوی کیفیت‌گرایی در تعلیم و تربیت کشورمان باشد.

فصل آخر کتاب فصل دوسویه، غیرمکتوب و مجازی است که در قالب یک سایت طراحی شده است تا خوانندگان کتاب به وسیله آن با مؤلفان کتاب در ارتباط باشند، بر آن بیفزایند، بازخورد دهند و از پیوست‌های دیداری- شنیداری آن بهره‌مند گردند. برای استفاده از این فصل به نشانی www.yadgirandeh.com مراجعه کنید یا توسط بارکدخوان گوشی همراه خود، بارکد آدرس سایت را اسکن و در ادامه تألیف این کتاب مشارکت کنید.





● کتاب دوره (دوره آموزش الکترونیک این کتاب)

همچنان که می‌دانیم در حال حاضر سیستم‌های مدیریت یادگیری LMS^۱ یکی از رایج‌ترین و مهم‌ترین بسترهای یادگیری الکترونیکی می‌باشند. چنین سیستم‌هایی بیشتر برای یادگیری‌های رسمی و مدیریت شده راه‌اندازی می‌شوند و همراه با ارائه گواهینامه و اخذ امتیاز از طرف یادگیرنده است. در مقابل، محیط‌های یادگیری فردی (PLE)^۲ الگوهای آینده‌نگرانه‌تری از یادگیری و دامنه وسیع‌تری از ابزارها را ارائه می‌کنند که با انگیزه بیشتر، تنوع ابزارهای یادگیری بیشتر و محیط سیال‌تری را برای یادگیرنده تدارک دیده و کاملاً به علایق یادگیرندگان گره خورده است.

کتابی که پیش روی شماست نه تنها یک کتاب با انتخاب و علاقه خود شما برای یادگیری بیشتر است، بلکه یک دوره آموزش در بستر LMS و رویکرد PLE به منظور ایجاد یک محیط یادگیری فردی است که به آن «کتاب دوره» اطلاق می‌گردد. شما می‌توانید با ورود به سایت www.yadgirandeh.ir یا اسکن QR آدرس سایت LMS مدارس یادگیرنده در این صفحه از طریق ثبت پین‌کد چ شده در پشت جلد کتاب، وارد دوره آموزش الکترونیک این کتاب شوید و علاوه بر مطالعه این کتاب از فیلم‌های آموزشی که توسط نویسندگان کتاب تهیه شده است، بهره‌مند گردید. در پایان بعد از مطالعه کتاب و تعامل با پورتال کتاب و مشاهده فیلم‌ها، می‌توانید در آزمون‌های این دوره شرکت نموده و گواهینامه این دوره را از موسسه مدارس یادگیرنده مرآت دریافت کنید. لازم به ذکر است هزینه دوره در قیمت پشت جلد کتاب محاسبه شده است و نیازی به پرداخت دیگری نیست.

شناسنامه دوره

- عنوان دوره آموزش ضمن خدمت: برنامه‌ریزی آموزش
- این دوره برابر است با کد دوره: ۹۱۴۰۰۴۶۷
- مدت دوره: ۲۴ ساعت آموزش
- قیمت دوره: با قیمت کتاب محاسبه شده است.
- محتوای دوره: کتاب حاضر و فیلم‌های موجود در سامانه LMS
- محتوای ارزشیابی: ۵۰ درصد محتوای کتاب و ۵۰ درصد فیلم‌های دوره
- نوع گواهینامه دوره: گواهینامه مدارس یادگیرنده

مراحل ثبت‌نام و اجرای دوره

۱. وارد سایت lms.yadgirandeh.ir شوید.
۲. در صفحه اول سامانه، مشخصات خود را وارد کرده و ثبت‌نام نمایید. پس از ثبت‌نام، نام کاربری و رمز عبور برای شما پیامک خواهد شد.
۳. از قسمت ورود به سامانه، با نام کاربری و رمز عبور خود، وارد شوید.
۴. پس از ورود در قسمت پین‌کد، پین‌کد درج شده در پشت جلد کتاب را وارد کرده و روی دکمه ثبت کلیک نمایید (لازم به ذکر است هر پین‌کد فقط برای یک دوره آموزشی اعتبار دارد).
۵. قبل از آغاز دوره حتماً آیین‌نامه دوره را به‌دقت مطالعه نمایید.
۶. پشتیبانی آنلاین از طریق سایت www.yadgirandeh.ir یا پیام‌رسان‌های اعلام شده در سایت صورت خواهد گرفت.
۷. از طریق کانال‌های اعلام شده در سایت www.yadgirandeh.ir می‌توانید در جریان دوره‌های دیگر قرار بگیرید.